Տերմինների համառոտ բառարան

Հեղինակ
Գրքի / հոդվածի / փաստաթղթի գրող

Creative Commons (CC) արտոնագրեր
Ներառում է Creative Commons-ի կողմից տրամադրված հեղինակային իրավունքի վեց արտոնագիր՝ ստեղծագործության կամ գիտելիքի փոխանակման կամ վերօգտագործման հնարավորություն ընձեռելով: Ստեղծողները ընտրում են այնպիսի պայմաններ, որոնք ցանկանում են կիրառել, ինչպիսիք են Attribution (by), Share Alike (sa), NonCommercial (nc) եւ Noderivatives (nd): Բոլոր CC արտոնագրերը պահանջում են այլ անձանց նշել հեղինակին:

Համահեղինակ (ներ / ություն)
Երբ երկու կամ ավելի հեղինակներ ստեղծում են աշխատանքը համատեղ: Հեղինակները հավասարապես տիրապետում են աշխատանքի հեղինակային իրավունքին, եթե այլ կերպ չեն պայմանավորվել:

Կոլեկտիվ աշխատանք
Ժողովածու, որտեղ ներառված են տարբեր հեղինակների մի շարք առանձին և ինքնուրույն ստեղծագործություններ (օրինակ՝ ամսագիր, անթոլոգիա, հանրագիտարան և այլն): Յուրաքանչյուր աշխատանքի/ ստեղծագործության նկատմամբ հեղինակային իրավունքը կարող է տարբերվել ժողովածու աշխատանքի/ ստեղծագործության նկատմամբ հեղինակային իրավունքից:

Հեղինակային իրավունք
Հեղինակի բացառիկ ոչ գույքային (բարոյական) և բացառիկ գույքային իրավունքները իր աշխատանքի նկատմամբ, որն իրավունք է տալիս բնօրինակ աշխատանքի ստեղծողին, սահմանելու, թե ինչ պայմաններով բնօրինակ աշխատանքը կարող է օգտագործվել և տարածվել ուրիշների կողմից:

Հեղինակային իրավունքի գործողության ժամկետ /տևողություն
Հեղինակային իրավունքի պահպանության ժամկետ: Պայմանավորված է մի քանի գործոններով և կարող է տարբեր լինել՝ կախված երկրից և աշխատանքի տեսակից: Հեղինակի գույքային իրավունքները գործում են հեղինակի կյանքի ընթացքում և շարունակում են գործել նրա մահից հետո՝ 70 տարի:

DOI (Digital Object Identifier)
Թվային օբյեկտի նույնացուցիչ
DOI միջազգային հիմնադրամի կողմից հատկացված յուրահատուկ տեղեկանք՝ որոշելու համար համացանցում հրատարակված աշխատանքների բովանդակությունը և վայրը:

Dspace
Անվճար բաց կոդով ծրագրային ապահովում է բաց մատչելի թվային պահոցներ ստեղծելու համար:

Գույքային իրավունքներ
Իրավունքները, որոնք պաշտպանում են հեղինակի գույքային շահերը՝ նրան տալով իր ստեղծագործության կամ դրա պատճենների օգտագործումը թույլատրելու կամ արգելելու բացառիկ իրավունքը:

Արգելանք
Փաստաթղթի ամբողջական տեքստին հասանելիության ժամանակավոր սահմանափակում:

Բարեխիղճ օգտագործում
Հեղինակային իրավունքով պաշտպանված նյութերը առանց հեղինակային իրավունքի սեփականատիրոջ թույլտվության ողջամիտ կերպով օգտագործելու և տարածելու որոշակի թույլտվություն, որը չի վնասում նյութը կամ խոչընդոտում հեղինակային իրավունքի սեփականատիրոջ ակնկալվող շահույթը:

Ինստիտուցիոնալ պահոց
Բուհական հանրույթի ինտելեկտուալ արտադրանքի հավաքման, պահպանման և տարածման էլեկտրոնային արխիվ:

Մտավոր սեփականություն
Ոչ նյութական սեփականություն, որը մարդու ինտելեկտի արդյունք է, ներառյալ հեղինակային իրավունքը, ապրանքային նշանները, առևտրային գաղտնիքները և արտոնագրերը:

Անձնական ոչ գույքային իրավունքներ
Ներառում են հեղինակության իրավունքը, հեղինակի համբավի և արժանապատվության իրավունքը, առաջին հրապարակման իրավունքը և հետկանչի իրավունքը:
Հեղինակի անձնական ոչ գույքային իրավունքներն անօտարելի են և ոչ փոխանցելի ու չեն կարող սպառվել, բացառությամբ, հետկանչի իրավունքը, որը գործում է հեղինակի ողջ կյանքի ընթացքում:

Մետատվյալներ

Ինֆորմացիայի վերաբերյալ տվյալներ, որոնք օգնում են դասավորել, գտնել և հասկանալ տվյալները:

Բաց մատչելիություն
Հետազոտական և գրական արտադրանքի անվճար հասանելիություն որոշ սահմանափակումներով կամ առանց սահմանափակումների:

Գրագողություն
Մեկ ուրիշի աշխատանքի կամ գաղափարների ներկայացնելը որպես քո սեփականը: Գրագողությունը մտավոր գողություն է:

Նախատպված տարբերակ
Հեղինակի կողմից ներկայացված բնագրի բնօրինակ տարբերակը (նախքան գրախոսումը կամ խմբագրումը):

Տպագիր տարբերակ
Բնագրի գրախոսված տարբերակը նախքան հրապարակումը:

Հանրային սեփականություն
Հասանելիությունը հանրությանը՝ առանց իրավական կամ հեղինակային իրավունքի սահմանափակումների (սովորաբար, գույքային իրավունքի պաշտպանության ժամկետի լրանալուց հետո): Ցանկացած անձ կարող է ազատորեն օգտագործել հանրային սեփականություն համարվող գործերը՝ պահպանելով հեղինակի անձնական ոչ գույքային իրավունքները:

Հրատարակչական տարբերակ
Ամսագրում կամ կայքում հրապարակված բնագրի վերջնական խմբագրված տարբերակը:

Պահոց
Տեղը, որտեղ պահվում են տվյալները:

Ինքնաարխիվացում
Աշխատանքի օրինակը առցանց բաց մատչելի շտեմարանում (օրինակ՝ անձնական կայք, ինստիտուցիոնալ պահոց և այլն)

Ինքնագրագողություն
Սեփական աշխատանքի նույնական կամ գրեթե նույնական մասերի վերաօգտագործումը առանց հղում անելու բնօրինակ աշխատանքին:

Հեռացում
Պաշտոնական դիմումի հիման վրա համացանցային կայքի, համացանցային էջի կամ ֆայլի հեռացում համացանցից:

Երրորդ կողմի բովանդակություն / հեղինակային իրավունք

Բովանդակությունը, որը ձեր սեփական աշխատանքը չէ կամ ձեր աշխատանքն է, բայց դուք չեք հեղինակային իրավունքի սեփականատերը՝ պայմանավորված ձեր և մյուս կողմի միջև համապատասխան պայմանագրի առկայությամբ:

Հետկանչ

Թեզի կամ փաստաթղթի մասնակի կամ ամբողջական հեռացում թվային պահոցից: